

עפ"ג 11703/09/21 - אחמד טלאקה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד הנשיאה רויטל יפה-כץ - אב"ד כבוד
השופט יואל עדן כבוד השופט יובל ליבדרו
המערער:
אחמד טלאקה
ע"י ב"כ עו"ד א. גאוסקין
נגד
מדינת ישראל
המשיבה:
ע"י ב"כ יריב צרי - פמ"ד

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופטת ש' שטרית), בת"פ 32808-03-20 מיום 30.6.21.

פסק דין

השופט יואל עדן:

כתב האישום המתוקן וההסדר

1. המערער הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בת.פ. 32808-03-20, בעבירות הבאות:

2 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 (א)(1) לחוק העונשין, 11 עבירות של גניבת רכב לפי סעיף 413ב(א) לחוק העונשין, (5) עבירות של גניבת רכב לפי סעיף 413ב(ב) לחוק העונשין, (3) עבירות של סיוע לגניבת רכב לפי סעיף 413ב(א) וסעיף 31 לחוק העונשין, (2) עבירות של סיוע לגניבת רכב לפי סעיף 413ב(ב) וסעיף 31 לחוק העונשין, (21) עבירות של נהיגה ברכב ללא רישיון לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש), (2) עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), והפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין.

המערער צירף את ת.פ. 68101-02-20 בו הורשע ע"פ הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות של גניבת רכב לפי סעיף 413ב בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין וגניבה מרכב לפי סעיף 413ד(א) בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין.

בכתב האישום המתוקן בתיק העיקרי 21 אישומים, אשר כוללים סדרת עבירות גניבת רכב, סיוע לגניבת רכב, ועוד כמפורט לעיל, אשר בוצעו בין התאריכים 3.10.19 - 1.3.20, ובכתב האישום המצורף עבירות גניבת הרכב והגניבה מרכב בוצעו בתאריך 4.2.20.

מעובדות כתב האישום בתיק העיקרי עולה כי המערער ביצע שורה ארוכה של גניבות כלי רכב, בכמה ישובים, בעיקר בדרום הארץ אך גם במרכזה.

העבירות בוצעו על ידי המערער, בחלקן בצוותא חדא עם אחר, בחלקן רק הוא מבצען, ובחלקן הוא מסייע לאחר. המערער מעביר את כל כלי הרכב הרבים אל הרשות הפלשתינאית.

במהלך ביצוע העבירות נוהג המערער בכלי הרכב הגנובים כאשר הוא נעדר רשיון נהיגה, ומעולם לא הוציא רשיון.

על פי עובדות כתב האישום המצורף, המערער ואחר גנבו רכב נוסף, ורכוש רב מתוך הרכב.

מדובר בסדרה ארוכה של עבירות, המבוצעות במשך כ- 5 חודשים, וכוללות גניבה או סיוע לגניבה של 22 כלי רכב. את כל 21 כלי הרכב בתיק העיקרי המערער מעביר או מסייע להעביר לרשות הפלשתינאית, כאשר הוא נוהג בכלי הרכב ללא רשיון נהיגה משך 21 פעמים.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הודה המערער בעובדות כתב האישום המתוקן העיקרי, ללא הסכמות לענין העונש, ולאחר מכן צירף את התיק הנוסף.

המערער נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן, אשר על פי גילו הינו תסקיר חובה.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי סיים 9 שנות לימוד והפסיק לימודיו בשל המצב הכלכלי בבית, עבד תקופות שונות במפעלים, ובשלב מסוים החל להתחבר לחברה שולית, הפסיק עבודתו והמצב בבית התדרדר. לדבריו אביו ריצה מאסרים ולמשפחה אין דמות תומכת, והם לא קיבלו עזרה מהמשפחה המורחבת.

למערער עבר תעבורתי, ובקשר לכך הכירו שירות המבחן. מדובר ב- 11 רישומים שונים בהם גם נהיגה ללא רשיון.

זהו מעצרו הממושך הראשון, ובעבר היה עצור לפרקי זמן קצרים.

באשר לעבירות, המערער מסביר לשירות המבחן את התנהלותו בהתחברו לחברה השולית, השפעת החברים עליו והמצב הכלכלי הקשה בבית. לדבריו "לא גנב את הרכבים אלא רק העביר אותם לשטחים". המערער מסר שהוא מבין את טעותו בעבירות, ומבין שעליו להתרחק מחברים בעלי השפעה שלילית, ולהסתכל על עתידו, ותיאר חשש רב ממאסר ממושך.

שירות המבחן מציין כי מבחינת גורמי סיכוי המערער נמצא כיום בתהליך של בחינה עצמית ורצון לשנות את דרכיו ולהבין את הבחירות שהוא עורך. חווית מעצרו מהווה עבורו גורם הרתעתי משמעותי המביא גם למוטיבציה לשינוי.

מנגד, בבחינת גורמי הסיכון מציין שירות המבחן כי המערער מגיע ממשפחה בה היה חשוף לאב מעורב בפלילים, נעדר דמות משמעותית בחייו, ומערכות התמיכה בסביבתו דלות. המערער נטה להיגרר אחרי חברה שולית ובחר בשיקולים של רווחים כספיים לצורך הבראת המצב הכלכלי במשפחה, וכן הוא תמודד עם סוגיות של שליטה בכעסים.

שירות המבחן סבור כי בשל גילו הצעיר מאוד, היעדר עבר פלילי, השינוי שהחל לערוך במסגרת הכלא והבנתו את חומרת מעשיו, יש לשקול ענישה אשר תיקח בחשבון את כל אלו ואת פרק הזמן הממושך בו הוא נתון במעצר.

להערכת שירות המבחן מאסר ממושך מאוד לא יוביל בהכרח להרתעה משמעותית יותר מכפי שהוא כבר נתון בה, ועלול להוביל לחשיפה ממושכת לחברה עבריינית בכלא בתקופת חיים רגישה של גיבוש זהותו האישית.

הראיות והטיעונים לעונש בבית משפט השלום

4. במסגרת הראיות לעונש, הוגשו מטעם המאשימה רישומו התעבורתי של המערער הכולל 12 רישומים בהם שתי עבירות של נהיגה ללא רשיון, נהיגה בקלות ראש ועבירות תעבורה נוספות (1/ת), גזר דין במסגרתו הוטלה על המערער חתימה על התחייבות בסך 3,000 ש"ח, וההתחייבות שהינה ברת הפעלה (2/ת), גזר הדין בהליך בו הוטל על המערער מאסר מותנה בר הפעלה למשך 3 חודשים בגין נהיגה בפסילה או בהיותו בלתי מורשה (3/ת), טבלת פירוט העבירות (4/ת), ופלט מעצרים משב"ס (5/ת).

5. ב"כ המאשימה טענו בבית משפט קמא כי במסגרת "מערכת משומנת" גנב המערער והעביר רכבים גנובים מתחומי מדינת ישראל לתחומי הרשות הפלסטינית ב-22 אירועים שונים, וב-21 מהם נהג בכלי רכב כאשר אינו מורשה לנהיגה הואיל ולא הוציא רישיון נהיגה מעולם.

נטען כי עבירת גניבת רכב היא בין עבירות הרכוש החמורות ביותר, ולא בכדי קבע המחוקק לצידה 7 שנות מאסר. הערכים המוגנים העומדים בבסיס האיסור של גניבת רכב הם הגנה על קניינו של אדם, פרטיותו ותחושת הביטחון של הציבור בכללותו, וגניבות אלו הפכו מזה שנים מכת מדינה ובוודאי מכת האזור במחוזנו.

על בתי המשפט להעביר את המסר הערכי שבחומרתן ובנפיצות ביצוען של עבירות מהסוג הזה ולקבוע ענישה מחמירה לרבות ענישה כלכלית לשם הרתעת מי שהורשע בעבירות אלה ואף הרתעת עבריינים פוטנציאליים אחרים.

המערער הורשע ב-12 הרשעות של גניבת רכב בשני כתבי האישום, כאשר חלקו בגניבת הרכב הוא עיקרי ומשמעותי, לפי חלופה א', ב-5 עבירות של גניבת רכב לפי חלופה ב', והעביר ב-21 הזדמנויות את הרכב בעצמו לרשות הפלסטינית,

וחלקו משמעותי.

ב"כ המאשימה עתרו למתן משקל לעקרון הענישה והגמול שצריכים להיות בהלימה לתפקידו, חלקו ומעשיו של המערער, ולתת את הדגש לחומרה שבה ראה המחוקק וראתה הפסיקה למאבק בתופעה.

נטען כי מקרה זה הוא בין החמורים והחריגים שראינו במחוזותינו, והפגיעה בערכים המוגנים הינה בעוצמה רבה.

ב-12 אישומים המערער הוא זה שנטל את הרכב בעצמו, מרבית העבירות בוצעו בשעות הלילה, ומפגש עם בעל הרכב היה מדרדר למקומות אלימים.

העבירות בוצעו בצורה שיטתית ומאורגנת, ומידת האשם גבוהה ומשמעותית, והשילוב של מי שגונב רכב אגב נהיגה ללא רישיון נהיגה, בהיותו בלתי מוסמך לנהיגה כלל, הינו שילוב קטלני שלא אחת הוביל לתוצאות קשות של פגיעה ברכוש, בגוף וח"י אדם.

ב"כ המאשימה עתרו להעלאת רף הענישה במקום שיש ריבוי עבירות, ריבוי קורבנות, ועוצמת הפגיעה ומידת האשם הקונקרטית של הנאשם שבפנינו.

המאשימה עתרה למתחם עונש כולל הנע בין 11 ל - 16 שנות מאסר.

נטען כי המערער לא עבר הליך שיקומי, אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם, וגם אם המלצת שירות המבחן הינה להקל עם הנאשם, הרי שעיקרון ההלימה אינו עולה בקנה אחד המלצה זו.

התבקש למקם את העונש בשליש התחתון של המתחם ולא ולא בתחתיתו, נוכח שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

מבחינת פיצוי קורבנות העבירה, נטען כי הדבר אינו תלוי במצב הכלכלי של נאשם, ויש להשיב את תחושת הביטחון של קורבנות העבירה.

כן התבקש להטיל קנס משמעותי שנע במתחם שבין עשרות למאות אלפי שקלים, ולמקם את העונש בחלק התחתון של המתחם, אם כי לא בתחתיתו.

עוד התבקש להטיל מאסר מותנה, פסילה בפועל ועל תנאי משמעותית, להפעיל את המאסר המותנה במצטבר, ולהפעיל את ההתחייבות.

6. ב"כ המערער טען בבית משפט קמא לענישה אינדיבידואלית ולפרופורציה.

נטען כי מתחמי הענישה בתיקים מהסוג של פגיעה ברכוש הקשורים ברכב נעים בין מספר חודשים של מאסרים בעבודות שירות לבין כ-18 חודשים.

המתחם בתיק זה צריך להיגזר לא לכל עבירה באופן פרטני אלא למסכת הפעילות העבריינית מכיוון שיש זיקה הדוקה בין כלל העבירות המיוחסות לנאשם בתקופה יחסית קצרה בזמן.

נטען כי עם כל החומרה של גניבת רכבים הדבר לא משתווה לעבירות חמורות הרבה יותר שבאות גם לבית המשפט המחוזי במקרים של עבירות כלפי קשישים, הברחות סמים, סחר בנשק, עבירות מין רבות ובמקרים מעטים מאוד אנו נשמעת עתירה עונשית של מעל 10 שנות מאסר. עתירות עונשיות מהסוג הזה שמורות לעבירות ביטחון, עבירות המתה, עבירות מין חמורות כשיש ריבוי עבירות, ולא בעבירות רכוש מהסוג בו עסקינן.

גזירת העונש אינה אריתמטית ואין לבצע הכפלה במספר המקרים, ומבחינת המחוקק, ההבדל בין אדם שהחליט לעבור עבירה של גניבת רכב אחת או עשרים הוא לא פי עשרים.

המתחמים שנקבעים היום כשהרף התחתון הוא גבוה מאלצים את בתי המשפט להטיל על נאשמים נעדרי עבר פלילי בעל סיכויי שיקום, עונש ארוך.

המחוקק לא הגביל את בית המשפט לקבוע פעם אחר פעם באותה עבירה את אותו מתחם, הכל תלוי בנסיבות, והשיקולים בגזירת העונש הם שיקולים רבים ובהם גילו של הנאשם שהוא מתחת לגיל 21 ובגיל הזה לא בכדי קבע המחוקק חובת תסקיר כי מדובר במי שטרם התגבשה זהותו.

היה חסכון משמעותי בזמן שיפוטי, ונטילת האחריות בכתב אישום כה כבד במונחי העבירות האלה היא נטילת אחריות אמיתית.

בתוך המתחם מדובר על העדר מוחלט של עבר פלילי בגיל שהוא גיל שנה מעבר לכך שהיה קטין. מתסקיר שירות המבחן אנחנו יכולים ללמוד על רקע מאוד קשה, על צעיר שבמשך שנות התבגרותו פעל באופן נורמטיבי, ושמר תקופה לא קצרה על רצף תעסוקתי.

לראשונה בחייו שולב במסגרת טיפולית בהליך המעצר, ואילו היה מקבל את הכלים המתאימים בזמן, היה יכול לשגשג במסגרת נורמטיבית.

יש סיכוי לשיקום, גם נוכח האמירה המפורשת של שירות המבחן כי המערער הורתע בצורה משמעותית ביותר מעצם ההליך בו הוא נתון כעת ובוודאי מהחשש מהעונש.

בסופו של יום שירות המבחן מגיע למסקנה שמאסר ממושך לבחור הספציפי הזה, עלול לסכן את ההליך השיקומי אותו החל וגם לא תהיה בו תועלת.

התבקש לדחות את עתירת המשיבה לעונש, לקבוע מתחם שיתחיל מ-24 חודשי מאסר ועד 4.5 שנות מאסר, וניתן לסטות ממתחם העונש שיקבע בשל הסיכוי לשיקום, גם בעניין אורך המאסר.

המערער אמר - כי הדבר שעשה הוא להעביר את הרכבים האלה. הוא אינו מסתדר בבית הסוהר, רוצה להשתחרר ומודה בכל העבירות, תפקידו היה להעביר הרכבים לשטחים והוא מצטער על כך.

גזר הדין של בית משפט השלום

7. בגזר הדין, נסקרו העבירות, נסיבות ביצוען, ריבויין והערכים המוגנים, ובית המשפט עמד על חומרת העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים, משמעות ביצוע עבירות גניבת רכב ביחס לפגיעה בקניינו של אדם כמו גם הסיכונים הפיזיים הפוטנציאליים כתוצאה מביצוען, והקביעות כי עבירות אלו הן "מכת מדינה".

ביחס לעבירות נהיגה ללא רשיון נקבע כי "המסוכנות הנשקפת מנהיגותו של הראשון שמעולם לא הוכשר לנהיגה ואינו מיומן בנהיגה גבוהה יותר וכפועל יוצא נגזרותיה ועצמת הפגיעה בערכים המוגנים", וכי עבירה זו, על פי הפסיקה, הינה מהחמורות שבפקודת התעבורה.

לאחר בחינת נסיבות ביצוע העבירות נקבע כי חומרת המעשים מוגברת "נוכח ריבוי העבירות והיקף הגניבות שאת מרביתן ביצע בצוותא חדא, בערים רבות ברחבי הארץ, חלק מהן הרחק ממקום מגוריו, אליהן עשה דרך ארוכה עם אחרים על מנת להוציא לפועל את תכניתו העבריינית".

עוד נקבע כי חומרת המעשים מתעצמת לאור הנהיגה ברכבים ללא רשיון, ובנהיגתו סיכן המערער לא פחות מ-21 פעמים את המשתמשים בדרך.

לאור כל האמור, לאחר בחינת הענישה הנוהגת, והתייחסות לחומרה, הפגיעה הגבוהה מאוד בערכים המוגנים, ריבוי הקורבנות ומידת האשם, נקבע מתחם עונש הולם לכלל המעשים הנע בין 8 ל-13 שנות מאסר.

בגזירת העונש בתוך המתחם, נבחנו גילו הצעיר של המערער, היעדר עבר פלילי ונסיבותיו האישיות, ומנגד קיומו של עבר תעבורתי, העובדה שמעצר לא הרתיע את המערער, וגם לא הליך משפטי.

נקבע כי מקרה זה אינו מצדיק חריגה מהמתחם, ושיקולי השיקום במקרה זה אינם עומדים במבחני הפסיקה, ובכל מקרה אינם חזות הכל, אך ניתן משקל לקולא לקבלת האחריות ולגילו הצעיר של המערער.

לאור כל האמור נגזר על המערער עונש של 8.5 שנות מאסר, הופעל מאסר מותנה של 3 חודשים בחופף, הופעלה התחייבות בסך 3,000 ש"ח, הוטלו מאסרים מותנים, פיצוי כל אחד מנפגעי העבירות בסך 2,500 ש"ח, קנס בסך 15,000 ש"ח, ופסילה למשך 36 חודשים מיום שיחרורו.

טענות ב"כ הצדדים בערעור:

8. לטענת ב"כ המערער:

לא היה על בית משפט השלום לקבוע מתחם עונש הולם שתחילתו ב - 8 שנות מאסר, והיה עליו לקבל את הטענה לחריגה מהמתחם משיקולי שיקום, והתוצאה חורגת מכל אמת מידה סבירה.

ההגנה אינה מתעלמת מהיקף העבירות, אולם לא היה מקום כעבירות קשות וחמורות והגדרה זו שמורה לעבירות חמורות יותר.

אכן צדק בית משפט השלום בקביעתו כי נהיגת המערער בלא שהוסמך לנהוג הינה נסיבה לחומרה, בעד מרחף מעליו מאסר מותנה, ואולם אין מתאם בין החלק היחסי שהוטל על המערער בגין עבירות אלו מתוך המאסר הכולל, לבין העונש אשר היה מוטל לו היה מואשם בבית המשפט לתעבורה בעבירות אלו.

מבחינת היקפו תיק זה הינו יוצא דופן, אך יש מקרים אחרים, חמורים בהרבה בהם הוטלה ענישה פחותה.

לאור המתחם והענישה, המערער שהינו צעיר נעדר הסתבכויות פליליות קודמות ירצה עונש מאסר ארוך מאחרי סורג ובריה כאשר שירות המבחן מציין כי בעינו יש להימנע מחשיפה ממושכת לחברה עבריינית.

יש מקום לעונש מוחשי אולם היה על בית משפט השלום ליתן מעמד משמעותי יותר למאמצי וסיכויי השיקום ולחרוג משמעותית מהמתחם.

יש בעיה מובנית של עונש חמור שלא תואם את המקרה ולא את נסיבותיו האישיות. "המתימטיקה השתלטה על המשפט".

המערער אינו רציוניסטי, ההתייחסות לעבירות התעבורה היתה לחומרה, והעונש צריך להיות עם פתח לעתיד.

התוצאה של גזר הדין הינה חריגה, לא סבירה ולא מידתית, ודורשת התערבות ערכאת הערעור בעונש באופן משמעותי.

9. לטענת ב"כ המשיבה:

במשך 5 חודשים המערער לקח חלק פעיל בגניבת 22 כלי רכב מאנשים פרטיים, היה אמור לפצותם ולא פיצה. תוך כדי כך התנהלות בתיק תעבורה בו המערער נעצר ושוחרר, הוא מבצע עבירות בתיק הנוכחי.

ביחס לטענה כי המערער ללא עבר פלילי, הרי שאילו היו מוגשים 22 כתבי אישום היה הוא עם עבר פלילי עשיר.

שירות המבחן אינו אומר מאומה ביחס לקורבנות בתיק, ומדובר ב - 22 אזרחים אשר קמו בבוקר ולא מצאו את רכבם.

ביחס לטענה כי תקופה ארוכה בכלא תפגע במערער ותחשוף אותו לחברה עבריינית, הרי שהמערער הינו עבריין הנמצא בסביבה עבריינית, הוא לא שיתף פעולה במשטרה, לא הסגיר אף אחד מחברי החוליה, וגניבת רכבים היתה עבודתו.

יש להעביר מסר ברור ולדאוג שהמערער לא יבצע עבירות, וזאת עוד לפני השיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

דין והכרעה:

10. לאחר שנבחנו העבירות הרבות ונסיבות ביצוען, התסקיר, הרישום התעבורתי, גזר הדין וטיעוני הצדדים הן בבית משפט השלום והן בפנינו, המסקנה הינה כי הגם שמדובר בענישה חמורה, הרי שלאור הנסיבות החמורות של העבירות והיקפן, מדובר בענישה אשר יש בה את המענה ההולם להיקף שכזה של עבירות, ואולם מהנימוק הקשור בגילו הצעיר של המערער יש מקום להתערבות מסוימת בעונשו באופן שתופחת שנת מאסר אחת, והעונש הכולל יועמד על 7 וחצי שנות מאסר.

תחילה לטענות ההגנה ביחס לכך שהמערער אינו רצידיביסט, ניתנה חומרה יתירה לעבירות התעבורה, ויש להימנע מחשיפת ממושכת שלו לחברה עבריינית, טענות אשר יש לדחות, ואשר אינן מתיישבות עם העובדות ומכלול הנתונים.

המערער הינו רצידיביסט. זאת הן בעבירות גניבת הרכב והן בעבירות הנהיגה ללא רשיון נהיגה. מי אשר בוחר לבצע 22 פעמים עבירות של גניבת רכב או סיוע לגניבת רכב, מסיע 21 פעמים את כלי הרכב הגנובים אל הרשות הפלשתיאית, ומבצע 21 פעמים עבירות של נהיגה ללא רשיון נהיגה, אין אלא לומר כי מעשיו עולים לכדי רצידיביזם של ממש.

עבירות התעבורה אשר ביצע המערער, באופן רצידיביסטי, הינן מהחמורות והמסוכנות בעבירות התעבורה. חומרה רבה נודעה בפסיקה לעבירת נהיגה ללא רשיון בכלל, ולנהיגה ללא רשיון ללא הוצאת רשיון נהיגה בפרט. על עבירות אלו

מוטלים עונשי מאסר בפועל.

אשר לטענת חשיפתו של המערער לחברה עבריינית בבית הסוהר ולבעיה שמעלה שירות המבחן כתוצאה מחשיפה זו - יש לדחות טענה זו מכל וכל. המערער הוא עצמו מהווה חלק מהחברה העבריינית. המערער חובר לאחרים, ומצוי כל כולו בתוככי חברה עבריינית במסגרתה הוא מבצע בעצמו ויחד עם אחרים סדרה ארוכה של עבירות, אשר מהנסיבות המפורטות בשורת האישומים עולה כי היו אילו עבירות אשר בוצעו תוך חבירתו לשורת עבריינים נוספים, בשיתוף פעולה עימם, בהתארגנות עימם, ובקשירת קשר לביצוע העבירות.

במצב דברים זה, מדובר במי שמהווה חלק מהחברה העבריינית, והעלאת טיעון של אי חשיפה לחברה זו צריך להיות שמור למי אשר אינו מהווה חלק מחברה עבריינית, ולא ביצע שורת עבירות, תוך חבירה לחברה שכזו.

11. הענישה הינה אינדיבידואלית. ההיבט האינדיבידואלי מתייחס הן לעבירות, נסיבותיהן והיקפן, בשלב קביעת המתחם, והן לנסיבות האישיות של המבצע, בשלב הענישה במסגרת המתחם או בשיקולים אם לחרוג ממנו. בכל אלו משמשים שיקולי ענישה אשר לעיתים מתיישבים הם זה עם זה ולעיתים כל אחד מהם מביא למסקנה שונה, ובגזירת הדין ניתן לעיתים המשקל לאחד אל מול האחר, ולעיתים התוצאה משקפת איזון ביניהם.

עיקרון אינדיבידואליות הענישה אין משמעותו רק ההיבטים אשר לקולא, אלא ההתייחסות האינדיבידואלית, על כל היבטיה יכולה לעיתים להביא להחמרה ולעיתים להקלה.

ההיקף של העבירות אשר בוצעו ע"י המערער הינו חריג, ומחייב הוא התייחסות במישור העונשי אשר תבטא חריגות זו.

המערער מבצע סדרה ארוכה של עבירות, במשך כ- 5 חודשים. קורבנותיו לעבירות גניבת הרכב שמבצע הוא בין בעצמו ובין בצוותא חדא עם אחרים להם הוא מסייע, הינם 22 אנשים תמימים אשר המערער החליט לגזול את רכושם, ובכך לפגוע בקניינם, בשגרת יומם, ובביטחונם האישי.

העבירות מבוצעות תוך חבירת המערער לאחרים, ובכל 21 המקרים בתיק העיקרי הוא זה אשר מוביל את כלי הרכב. גם בעבירות בהן המערער הינו בבחינת מסייע, הרי שעל פי העובדות, ומשהוא זה אשר מוביל את כלי הרכב, הוא מהווה גורם מרכזי ביותר בכל אחד מהאישומים.

משך 21 פעמים מסכן המערער את בטחון הציבור בעבירות גניבת הרכב, שכן כידוע, אירועים שכאלו טומנים בחובם פוטנציאל הסלמה לאירוע היכול להתפתח לכדי פגיעה בגוף ובנפש.

המערער פגע, באופן מתמשך ורצידיביסטי בבטחון הציבור ומשתמשי הדרך בכך שבאופן עקבי הוא נוהג, שוב ושוב, בכלי הרכב הגנובים, ללא רשיון נהיגה, כאשר מדובר במי שלא הוציא מעולם רשיון.

השילוב של עבירות גניבת הרכב, עבירות הסיוע לגניבות הרכב, החבירה לאחרים בקשירת קשר ובביצוע העבירות, וביצוע עבירות הנהיגה ללא רשיון, כל אלו בריבוי המעשים, מעמידים תמונת חומרה קשה ביותר.

מאסר מותנה על עבירת נהיגה ללא רשיון נהיגה אינו מרתיע את המערער. גם מעצרו תוך כדי ביצוע העבירות ושיחרורו, אינו מרתיעו, והוא ממשיך בביצוע. בהקשר זה יוער כי התנהלותו זו של המערער מעמידה בספק את השאלה האם אכן יש בו חשש מהמאסר, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן.

אין כל הליך שיקומי אשר מכוחו יש מקום לחריגה מהמתחם משיקולי שיקום, ואין ללמוד מהתסקיר על סיכויי שיקום.

העבירות חמורות וקשות, גם בשל היקפן, ההיבט הרצידיביסטי העולה מהתנהלות המערער, והשילוב של עבירות גניבת הרכב, הנהיגה ללא רשיון נהיגה, והעברת כלי הרכב לרשות הפלשתינאית. יש לדחות את טענות ב"כ המערער ביחס להגדרה זו. אלו עבירות קשות וחמורות, בטיבן ובריבויין.

על מתחם העונש ההולם לבטא את ריבוי העבירות, ואין מדובר במצב בו "המתמטיקה השתלטה על המשפט" כטענת ההגנה.

אילו היה מדובר בחישוב אריתמיטי גרידא, הרי שמנין שנות המאסר אשר היה מקום להטיל על המערער היה גדול כמה מונים מזה אשר הוטל.

כאשר בית המשפט קובע מתחם עונש הולם אחד, בגין אירוע אחד, על שורת עבירות, מחוייב הוא להביא את ריבוי העבירות עת קובע הוא את המענה העונשי ההולם לעבירות אלו בנסיבות ביצוען.

שיקולי הענישה המרכזיים אשר צריכים לקבל את המשקל בענינו של המערער הינם שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים, ולצד זאת הצורך להגן על הציבור מפניו ומפני המסוכנות הרבה והרצידיביזם אשר במעשיו. מסוכנות העולה ממכלול העבירות, הן עבירות גניבת הרכב והסיוע לגניבת הרכב והן עבירות הנהיגה ללא רשיון נהיגה.

למערער עבר תעבורתי הכולל שתי עבירות של נהיגה ללא רשיון ועבירת נהיגה בקלות ראש, ושורת עבירות תעבורה נוספות, אשר גם בהן יש כדי להעיד כי נהג הוא בכלי רכב פעמים רבות נוספות.

מאסר מותנה אינו מרתיע את המערער. גם מעצרו תוך כדי ביצוע העבירות, בגין עבירת תעבורה, לא הרתיעו ועם שחרורו מהמעצר חזר לביצוע הסדרתי של העבירות.

כל אלו מחייבים כי המענה העונשי יכלול מאסר ממושך, על מנת להגן על הציבור מפניו.

הענישה אשר הוטלה על המערער הינה בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם, מעט מעל תחתית המתחם, תוך שהמאסר המותנה מופעל במלואו בחופף.

בכך הלך בית משפט השלום כברת דרך לקראת המערער, ולא החמיר במסגרת הענישה בתוך המתחם, החמרה אשר יכול והיה מקום להחמיר, לאור שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

מכל האמור המסקנה הינה כי אין מדובר בענישה אשר אינה עולה בקנה אחד עם חומרת העבירות בנסיבות ביצוען וריבויין. הענישה חמורה, אך זאת בשל כך שהמעשים חמורים, ומרובים באופן חריג.

אם יש מקום להתערבות מסויימת בענישה אשר הוטלה, הרי שהדבר הינו בעיקר בשל גילו הצעיר של המערער.

המערער יליד שנת 2000 והיה בגיל כ- 19 וחודשיים בתחילת ביצוע סדרה זו של עבירות.

סבורים אנו כי לגילו הצעיר של המערער יש מקום ליתן משקל. כך גם יש ליתן משקל מסויים לעובדה שטרם ביצע עבירות אלו, לא היה מעורב בביצוע עבירות גניבת רכב.

אלו לצד נסיבותיו האישיות, והרקע בו גדל כעולה מתסקיר שירות המבחן, מביאים למסקנה כי יש להקל במידה מסויימת בעונשו.

סוף דבר:

12. לאור כל האמור לעיל, מוצאים אנו, לאחר בחינת כל מכלול העבירות, נסיבות ביצוען, נסיבותיו האישיות של המערער ומכלול הנתונים האמורים, כי יש להפחית את המאסר המוטל על המערער בשנת מאסר אחת, כך שעונש המאסר בפועל הכולל המוטל על המערער יועמד על 7.5 שנים.

כל שאר רכיבי גזר הדין יישארו בתוקפם.

ניתנה היום, ב' סיוון תשפ"ב, 01 יוני 2022, במעמד הצדדים.

יובל ליבדרו, שופט

יואל עדן, שופט

רויטל יפה-כ"ץ, נשיאה
אב"ד

